

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN RENKLERİ KULLANMA DURUMLARI

Azmi TURKUT¹ İbrahim Yaşar KAZU²

1,2. Fırat Üniversitesi, Türkiye

ARTICLE INFO

Özet

Renk, göz ile anlaşılan bir ışık tesiridir. Işığın eşya üzerine çarpması ile yansıyan ışınlardan gözümüze gelen duyuların her birine renk denir. Renkleri, farklı parametreleri kullanarak gruplara ayırmak mümkündür. İnsanlar üzerinde bıraktığı etkiler göz önünde bulundurulduğunda "sıcak" ve "soğuk" olmak üzere iki renk grubu ortaya çıkar. Bunun dışında renkler fiziksel olarak "ana renkler" ve "ara renkler" olarak da gruplandırılmıştır. Renk psikolojisi insanın renge tepkisinin hem duyuşsal hem de fiziksel olduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda renklerin insan üzerindeki etkilerini, fizyolojik etkiler ve psikolojik etkiler olarak ayırmak mümkündür. Bu çalışmada, rengin ortaokul öğrencileri tarafından nasıl algılandığı, ortaokul öğrencilerin hangi renkleri sevdiğini araştırılarak elde edilen veriler, içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiş ve istatistiksel olarak veriler frekans ve yüzde dağılımları yorumlanmıştır. 7.sınıf ve 8.sınıf öğrencilerine verilen renkler "Siyah", "Beyaz", "Gri", "Kahverengi", "Mavi", "Yeşil", "Turuncu", "Sarı", "Pembe" ve "Kırmızı" renkleri neyi hatırlatıyor ifadesine ilişkin bir çok sayıda metaforlar ürettikleri gözlenmiştir. Çocukların yaşadıkları sosyal ve kültürel çevrenin bireysel tüm tercihlerine etkisi olduğu gerçeğinden hareket edilen bu çalışmada, resim ve rengin çocuklar için ne ifade ettiğine yönelik altyapı unsurları belirlenerek; çevre, okul, aile ve kültürel faktörlerin renk tercihlerine doğrudan etkilerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

© 2018 AEAD

Anahtar Kelimeler

Renk bilgisi, Renkler, Renk psikolojisi, Metafor

Colors Used by Secondary School Students

ARTICLE INFO

Abstract

Color is a light effect understood by the eye. Each of the sensations that come to light from the rays reflected by the light impact on the article is called color. It is possible to separate colors into groups using different parameters. Given the effects on people, there are two groups of colors, "hot" and "cold." Other than that, the colors are grouped physically as "primary colors" and "intermediate colors". Color psychology indicates that human's reaction to color is both sensory and physical, in this context it is possible to distinguish the effects of colors on humans-physiological effects-psychological effects. In this study, it is summarized how color is perceived by human beings and how the perception phenomenon is realized. The data obtained by investigating the differences in colors which the students in middle school age liked about colors, analyzed the content analysis technique and statistically frequency and percentage distributions of the data were interpreted. Colors given to 7th and 8th grade students are also changed to colors "Black", "White", "Gray", "Brown", "Blue", "Green", "Orange", "Yellow", "Pink" and "Red" it has been observed that they produce a large number of metaphors that they produce about the expression of what reminds them to be given. In this research, which is based on the fact that the social and cultural environment in which children live is influenced by all the individual preferences, by

¹Fırat Üniversitesi, azmiturkut@my.net.com

determining the elements of the infrastructure for painting and color children, environmental, school, family and cultural factors of color preferences.

© 2018 AEAD

Key words:

Color information, Colors, Color psychology, Metaphor

GİRİŞ

Herhangi bir biçim, doku veya renk belleğimizde bir *anlam* oluşturabilir. *Mutluluğun Mimarisi* adlı eserinde Alain de Botton, iç dünyamız ile görsel-duyusal algımız için dilimizde birçok metafor olduğunu ifade etmektedir. Botton'un örneklemeleri arasında, *güçlü* kavramını anlatmak için yüksek bir yapı, ağır ve kalın bir biçim kullanmak fikri olduğu, *dinginlik* için az katlı, yatayda sürekliliği olan bir biçim kullanmak önerisi, *yumuşak* izlenimi için özgül ağırlığı hafif ve açık renk bir malzeme, *şeffaf* için saydam/yarı saydam malzemeler, hatta demokrasinin simgesi için saydam malzemelerin seçilebileceği anlatılmaktadır (Botton, 2010:80, 98-105). Tüm bu anlamsal ilişki kurma çabaları, mekânı deneyimlemede etkili olmaktadır. Kişilerin çevresindeki elemanlara benzettiği yapı/ mekân /nesne ile iletişim kurması daha kolay ve başarılı olmaktadır. İletişim kurma sürecinde psiko-sosyal açıdan renk kavramının katkısı, fiziksel ve psikolojik açıdan kişileri etkilemesi nedeniyle önemlidir. Renk, günlük yaşantımız içerisinde bir anlatım dili oluşturmuştur. Bu anlatım dili, belirli renklerle ilgili bir kodlama da oluşturmaktadır. Kişilerin belleğindeki kodlama, mekân bileşenlerinin kişisel duyuları uyarmasına bağlı olarak *negatif algı* ile *pozitif algı* arasında değişebilir. Negatif algı, bir mekân için görsel duyum eşiği minimum olduğunda, mekânsal uyartılardan gelen sinyaller zayıfladığında ortaya çıkmaktadır. Donatılar, yüzey renkleri türsüz ise, diğer bir deyişle, siyah-beyaz ekseninde, akromatik renk düzeni oluşturulmuşsa negatif algı ortaya çıkmaktadır. Tek bir renk türü, yalnızca değer bileşeninde değişikliğe uğramışsa, yine negatif algı oluşur; mekân *monoton*, *sıkıcı*, *durağan* gibi olumsuz sıfatlarla tanımlanır. Pozitif algı ise, bir mekândaki renk kompozisyonu farklı renk türleri ile oluşturulmuşsa, aynı renk türüne ait yüksek doymuşluk derecelerinde renk örnekleri birlikte kullanılmışsa ve/veya yüzey dokuları baskın ise ortaya çıkmaktadır (Manav, 2011:93-102).

Yapılan araştırmalarda renkler ve insan davranışları arasında çok sıkı ilişkiler olduğu görülmüş, sevdiğimiz pek çok rengin içinde kişiliğimizle ilgili bilgilerin olduğu anlaşılmıştır. Renk seçimimizi mizacımız, yaşam koşullarımız, bilinçli yaşantılarımızın yanı sıra ihtiyaç duyduğumuz enerjinin niteliği de belirlemektedir. Renkler ve kişiliğimiz arasındaki ilişkinin çözülmesi amacıyla "renk çarkları" kullanılmaktadır. Sekiz canlı renkten oluşan bu çarklardan yapılan renk seçimleri sonucunda kişilik yapısıyla ilgili yorumlarda bulunulur. Seçilen renkler

bilinçaltı istekleri, yetersizlikleri ve gizli yetenekleri ortaya çıkarmakta ve böylece etkili bir kişilik geliştirme aracı olabilmektedir (Karabulut Doğan, 2012: 15). Halkla İlişkiler uzmanı Mehmet Çağan "Sizin Renkleriniz" adlı kitabında renklere ve renklerin insanlar üzerindeki etkilerini ortaya koymuştur. Renkler insanlara bilgi dolu sinyaller gönderiyor. Bütün insanların ortak özelliği belli renklere karşı belli tepkiler vermesidir. Bu durum o kadar alışılmıştır ki farkında olmadan gerçekleşir. Çoğu kez insanlar renkler ve kendilerinde yarattığı duygular arasında bir bağlantı kuramazlar ve üzerinde düşünmezler bile. Fakat bazı renkler herkesin içinde benzer tepkilere yol açar. Bazen bu tepkiler fiziksel, bazen duygusal ve bazen de kültürelidir (Karabulut Doğan, 2012: 19).

Fiziksel etkenler: Renkler insanlar üzerinde belirli fiziksel etkiler yaratır. Hem zihinde hem de vücutta değişik tepkiler oluşur. İnsanlar bir obje ile rengini bütün olarak algırlar, örneğin kırmızı elma, mavi kuş (Ulaş, 2002).

Psikolojik etkenler: Pek çoğumuz büyürken içinde bulunduğumuz kültürün etkisi ile bazı renkler ile bazı kavramlar arasında bağlantı kurmayı öğreniriz. Örneğin bazı kültürlerde gelinlik rengi beyaz iken bazı kültürlerde kırmızıdır (Ulaş, 2002).

Kırmızı: Fiziksel gücün, hareketin, canlılığın rengidir. Başlangıçları teşvik eder. Çalışmaya şevk verir, tembelliğin karşıtıdır. İhtirasın ve cinsel aşkın temsilcisidir. Olumsuzluğu kabalık, duyarsızlık olarak ortaya çıkar. Kızgınlığa ve saldırganlığa yol açar. Tamamlayıcısı turkuazdır (Ulaş, 2002).

Turuncu: Turuncu, güç ve dayanıklılığın rengidir. Ayrıca sıcaklığı, ateşi ve telaş simgeleri. Neşenin ve bilgeliğin de sembolü olan turuncunun, insanlardaki sosyalleşme duygularını faaliyete geçirdiğini ifade eden uzmanlar, bu rengin aşırı kullanımının sinir sistemini olumsuz yönde etkilediğini vurguluyorlar. Uzmanlar, bu sebeple turuncuyu, yeşil ve mavinin tonlarıyla birlikte kullanmak gerektiğine dikkat çekiyorlar. Kırmızı gibi dışa dönük ve heyecan vericidir, ancak ondan daha yapıcıdır. Sağlık, canlılık, yaratıcılık, güven, cesaret ve iletişim turuncunun özellikleridir. Mutluluk vericidir. Olumsuzluğu ezici olma ve üstün gelme isteği şeklinde ortaya çıkar. Bazen de gösteriş meraklısı bir karakter şeklinde kendini gösterir. Tamamlayıcısı mavidir (Ulaş, 2002).

Sarı: Parlak, neşeli ve sevecendir. Umut aşılar. Alçak gönüllüğü, bilgiyi ve bilgeliği simgeler. İlham vericidir. Olumsuzluğu ikiyüzlülük, aldatmaya eğilim şeklinde ortaya çıkabilir. Zihinsel karışıklığa da yol açabilir. Tamamlayıcısı mordur (Ernest, 1974).

Yeşil: Doğanın simgesi olan yeşil, yaşama umudunu simgeler. Koyu yeşil renk haset, kıskançlık ve batıl inanç anlamlarını taşıırken açık yeşil, yeni bir yaşamın, enerjinin ve bereketin rengidir, paylaşımın, işbirliğinin, uyumun ve cömertliğin rengidir. Yatıştırır, güven ve huzur verir. Özgürlük doğal enerjisidir. Yeşil, yaşamın, yenilenmenin ve evrimin rengidir. Olumsuzluğu umursamazlık, kıskançlık, şüphe ve bencillik olarak ortaya çıkar. Güvensizlik ve tembellik de istenmeyen etkilerdir. Tamamlayıcısı macentadır (Dalda, 2000: 28).

Turkuaz: Üst düzeydeki bir değişimin ve dönüşümün simgesidir. Açık fikirli, yardımsever ve gururludur. Dikkati ayakta tutar. Kendini ifadeye yardımcıdır. Olumsuzluğu yaşamdan korkma ve çekingenlik olarak ortaya çıkar. Duygusal ve zihinsel soyutlanma isteği de bir başka olumsuz etkisidir. Tamamlayıcısı kırmızıdır (Dalda, 2000: 28).

Mavi: Ruhsal dünyanın ve derin tutkuların ifadesidir. Sakinliği, güven ve sadakâti temsil eder. Yeteneğin, güzelliğin ve sorumluluğun rengidir. Mavi barışı, sevgiyi ve şifayı sunar. Umut, inanç ve özgürlük duyguları aşılar. Olumsuzluğu, sürekli arayış içinde olmak şeklinde görünür. Güvensizlik, hayalperestlik, aşırı duygusallık olumsuz etkileridir. Tekdüzelğe ve tembelliğe de sürükleyebilir. Tamamlayıcısı turuncudur (Dalda, 2000: 28).

Mor: Asaleti, itibarı ve kendine güveni temsil eder. Özerklik ve bütünleşme yükselen özellikleridir. Ruhsal enerji ve sezgilerin rengidir. Yaratıcılık, hoşgörü ve düşünce gücü mor renk ile ilişkilidir. Olumsuz özellikleri unutkanlık ve sabırsızlık şeklinde ortaya çıkar. Yanlış kullanımı sonucunda kavgaya eğilimli, saygısız bir karakter yapısı görülür. Küstahça bir gurur ortaya çıkabilir. Karakter bütünlüğünün kaybına ve kişiliğin çözülmesine yol açabilir de. Tamamlayıcı rengi sarıdır (Ulaş, 2002).

Macenta: Tüm renklerin en zarifi kabul edilir. İdealizmi temsil eder ve saygı, minnettarlık ve sadakat kavramlarıyla bağlantılıdır. Enerjisi anlayış ve olgunluğu getirir. İnsanlar arasında ayırım gözetmeyen bir yöneticilik anlayışı verir. Yumuşak, sıcak ve koruyucudur. Sevginin, şefkatin ifadesidir. Olumsuz yönleri üstünlük kurma isteği, egemen olma arzusu şeklinde belirebilir. Anlamsız gurura yol açabilir. Yanlış kullanımı sonucunda kendine güvensizlik duyguları ortaya çıkabilir (Ulaş, 2002).

Beyaz, Siyah ve Diğerleri: Beyaz tüm ışık tayfını bünyesinde toplamıştır. Enerji sistemini dengeler, temizler. Yaratıcılık duygularını açığa çıkarır ve geliştirir. Birlikte kullanıldığı diğer renklerin güçlerini artırır. Siyah, gri ve kahverengi gökkuşağında ve renk çarkında bulunmazlar. Son derece yoğun ve ağır enerjileri vardır. Doğru zamanda kullanıldıklarında etkileri olumludur. Siyahın aşırılıkları dengeleyici özelliği vardır, ancak tek renk olarak kullanılmaması iyi olur. Kahverengi sosyal dengeyi ve toplum içinde rahatlığı sağlar. Zihin üzerinde etkilidir.

Renk sinyalleri üzerinde yapılan araştırmada renklerin insan üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. İçgüdüsel olarak bazı renklerin bazı kavramlar ile birleştirildiği belirlenmiştir. Örneğin romantik bir renk düşünmemiz istenirse çok yüksek ihtimalle kırmızı ya da pembe aklımıza gelecektir. Sıcak ya da canlı renkler düşünmemiz istenirse sarı aklımıza gelecek renkler arasındadır. İnternetteki mesaj forumlarında kullanılan yüz şekillerinin çoğunun sarı olması bir rastlantı değildir (Bilgi, 2018).

Araştırmanın Amacı

Araştırma ortaokul öğrencilerinin renkleri günlük hayatlarında nasıl algıladıklarını metaforlar aracılığıyla ortaya koymak amaçlanmıştır.

3. YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırma Diyarbakır ilinde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu il merkezinde yer alan Ortaokul öğrencileri evreni meydana getirmektedir. Belirlenen bu evren için örneklem seçiminde uygun örnekleme yöntemi seçilmiştir. Büyüköztürk (2012) söz konusu yöntemin; zaman, para ve işgücü açısından var olan sınırlılıklar nedeniyle örneklemin kolay ulaşılabilir ve uygulama yapılabilir birimlerden seçilmesidir. Çalışmanın örnekleminde 85 ortaokul 7. sınıf ve 69 ortaokul 8. sınıf olmak üzere toplam 154 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin 66'sı erkek ve 88'i kız öğrencilerdir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından literatürde mevcut olan soruların derlenmesi sonucunda oluşturulan anket kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci

bölümde ise renk ve resmin; katılımcıların hayatında ne kadar yer ettiği, bu konuda ne düşündükleri ve ne kadar bilgiye sahip olduklarını ölçmek amacıyla yönelik sorular yer almaktadır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada hazırlanan anket topluca uygulamaya müsait bir ölçme aracı olduğu için ayrı ayrı sınıflar ele alınarak uygulanmıştır. Anketler öğrencilerin kendilerini rahat, birbirlerini görmedikleri güvenilir ortamlarda uygulanmaya dikkat edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 22.0 sürümü ve Microsoft Excel programları kullanılarak kodlanmış ve analiz edilmiştir. Araştırmada yer alan tüm ifadelerin analizi için frekans analizi ve yüzde analizleri uygulanmıştır.

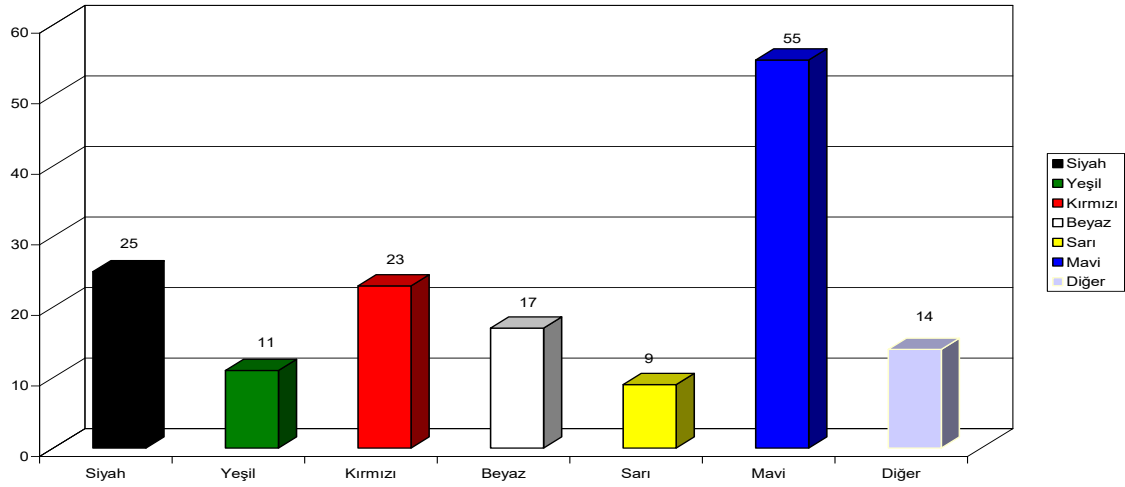
BULGULAR

Tablo 1: Öğrencilerin resim yapma durumu

Resim yapma durumu	F	(%)	Resim yapma durumu	F	(%)
Doğa resmi	43	27,9	Ruh halime göre	3	1,9
Manzara	40	26,0	Çiftlik resimleri	1	0,6
İnsan resmi	13	8,4	Ev	2	1,3
Huzur veren resimler	4	2,6	Havyan resimleri	2	1,3
Mutlu olan bir ortam	1	0,6	Karanlık	1	0,6
Bulut	2	1,3	Köy	1	0,6
Hayvan resimleri	1	0,6	Mimari Yapı	6	3,9
Aklıma gelen her şeyi çizmek	4	2,6	Japon Karakterleri	1	0,6
Kara kalem	7	4,5	Kıyafet	2	1,3
Aile	1	0,6	Araba	2	1,3
Süper Kahraman	2	1,3	Simgeler	1	0,6
Futbolcu	1	0,6	Üç boyutlu resimler	2	1,3
İlgi çeken şeyleri çizmek	1	0,6	Müzik aletleri	1	0,6
Resim yapmayı sevmem	1	0,6	Karikatür	2	1,3
Geometrik şekiller	1	0,6	Tasarım	1	0,6
Mutluluğun resmi	3	1,9	Ünlü Kişiler	1	0,6
Toplam				154	100

Öğrencilerin neyin/ne tarz resimleri yapmayı seversiniz ile ilgili duruma en fazla %27,9 ile doğa resmi, %26 ile manzara ve % 8,4 ile insan resmi çizmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin Sevdiği Renkler

Grafik 1: Öğrencilerin "En beğendiğiniz renk nedir" ifadesine ait dağılımlarını gösteren grafik.

Çalışmaya katılan öğrencilerin en beğendikleri renge ilişkin görüşleri incelendiğinde, mavi %35,7, siyah %16,2, kırmızı %14,9, beyaz %11, diğer %9,1, yeşil %7,1 ve sarı %5,8 olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin en beğendiği rengin neyi ifade etme durumu

	F	(%)
Huzur	70	45,5
Rahatlık	30	19,5
Sonsuzluk	20	13,0
Aşk	9	5,8
Temizlik	7	4,5
Diğer	18	11,7
Toplam	154	100

Öğrencilerin, en beğendiği rengin kendilerine neyi ifade ettiğine ilişkin görüşleri incelendiğinde, huzur, rahatlık, sonsuzluk, aşk ve temizlik olduğunu ifade etmişlerdi.

Tablo 3: Öğrencilerin "Siyah renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesine ait görüşleri

Metafor Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Metafor Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Anlatılacak bir şey yok	3	1,9	21	Körlüğü	1	0,6
2	Asaleti	3	1,9	22	Kötülüğü	6	3,9
3	Asillik	1	0,6	23	Liderliği	1	0,6
4	Aşkı	1	0,6	24	Mutluluk	2	1,3
5	Ayrılığı	1	0,6	25	Mutsuzluğu	15	9,7
6	Cenazeyi	1	0,6	26	Öğretmen	1	0,6
7	Cesareti	1	0,6	27	Ölümü	13	8,4
8	Elbise	1	0,6	28	Pisliği	1	0,6

9	Elektrik kesintisi	1	0,6	29	Rahatlığımız	1	0,6
10	Geceyi	4	2,6	30	Saçlarımı	2	1,3
11	Haksızlık	1	0,6	31	Sertliği	1	0,6
12	Hapishaneyi	1	0,6	32	Sonsuzluğu	2	1,3
13	Huzur	1	0,6	33	Takımımı	6	3,9
14	Huzursuzluk	3	1,9	34	Tohumu	1	0,6
15	Hüznünü	6	3,9	35	Umutsuzluk	1	0,6
16	İsyan	1	0,6	36	Uzay	1	0,6
17	Kalem	1	0,6	37	Üzüntüyü	2	1,3
18	Karamsarlığı	15	9,7	38	Yalnızlık	1	0,6
19	Karanlığı	38	24,7	39	Yaşanan olaylar	1	0,6
20	Korkuyu	10	6,5	40	Zeytin	1	0,6
Toplam						154	100

Öğrencilere, "Siyah renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, anlatılacak bir şey yok, asaleti, asilliği, aşkı, ayrılığı, cenazeyi, cesareti, elbiseyi, elektrik kesintisini, geceyi, haksızlığı, hapishaneyi, huzuru, huzursuzluğu, hüznünü, isyanı, kalem, karamsarlığı, karanlığı, korkuyu, körlüğü, kötülüğü, liderliği, mutluluğu, mutsuzluğu, öğretmeni, ölümü, pisliği, rahatlığımız, saçlarımı, sertliği, sonsuzluğu, takımını, tohumu, umutsuzluğu, uzayı, üzüntüyü, yalnızlığı, yaşanan olayları, zeytini ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 4: Öğrencilerin "Beyaz rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşler

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Açık	2	1,3	26	Karanlık	1	0,6
2	Aile	2	1,3	27	Kardeşimi	1	0,6
3	Anne	1	0,6	28	Kefeni	1	0,6
4	Arabayı	1	0,6	29	Melekleri	4	2,6
5	Aydınlık	3	1,9	30	Mutluluğu	18	11,7
6	Barışı	10	6,5	31	Nuru	1	0,6
7	Berraklık	1	0,6	32	Ölümü	1	0,6
8	Bulut	6	3,9	33	Özgürlüğü	1	0,6
9	Canlılığı	1	0,6	34	Rahatlığı	1	0,6
10	Çocuk	1	0,6	35	Ruhumuzu	1	0,6
11	Duvarı	1	0,6	36	Rüya	1	0,6
12	Evleri	1	0,6	37	Sadelik	2	1,3
13	Ferahlığı	6	3,9	38	Saflığı	1	0,6
14	Gelinliği	1	0,6	39	Saflığı	18	11,7
15	Gökyüzünü	3	1,9	40	Sakinlik	1	0,6
16	Güzel günü	1	0,6	41	Saygıyı	1	0,6
17	Güzelliği	2	1,3	42	Sevgi	1	0,6
18	Hayatı	1	0,6	43	Sonsuzluğu	2	1,3

19	Her şeye Yakışması	1	0,6	44	Suyu	1	0,6
20	Heyecan	1	0,6	45	Tahtayı	1	0,6
21	Hiçbir şeyi	3	1,9	46	Takımımı	5	3,2
22	Huzuru	14	9,1	47	Temizliği	9	5,8
23	Işık	1	0,6	48	Temizlik	6	3,9
24	İyilik	5	3,2	49	Üzüntüyü	1	0,6
25	Kar yağması	1	0,6	50	Yeni bir sayfa	4	2,6
Toplam						154	100

Öğrencilere, "Beyaz renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, anlatılacak bir şey yok, açık, aile, anne, arabayı, aydınlığı, barış, berraklık, bulutu, canlılığı, çocuk, duvarı, evi, ferahlığı, gelinliği, gökyüzünü, güzel günü, güzelliği, hayatı, her şeye yakışması, heyecanı, hiçbir şeyi, huzuru, ışığı, iyilik, kar yağmasını, karanlığı, kardeşimi, kefeni, melekleri, mutluluğu, nuru, ölümü, özgürlüğü, rahatlığı, ruhumuzu, rüyayı, sadelik, saflığı, sakinlik, saygı, sevgi, sonsuzluğu, suyu, tahtayı, takımımı, temizliği, temizlik, üzüntüyü, ve yeni bir sayfayı ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin "Gri rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Ağırlık	1	0,6	43	Karanlığı	2	1,3
2	Akıllı Tahtayı	4	2,6	44	Kararsızlığı	2	1,3
3	Anlatılacak Bir Şey Yok	17	11	45	Kararsızlık	2	1,3
4	Arabayı	5	3,2	46	Kardeş	2	1,3
5	Arada Kalmış	1	0,6	47	Karakter Değişimi	1	0,6
6	Arkadaş	1	0,6	48	Katılığı	1	0,6
7	Asaleti	2	1,3	49	Kıyafetleri	1	0,6
8	Ayakkabı	1	0,6	50	Kirliliği	2	1,3
9	Barış	3	1,9	51	Korku	1	0,6
10	Baterimi	1	0,6	52	Korumayı	1	0,6
11	Belirsizliği	1	0,6	53	Kötülüğü	3	1,9
12	Betonu	3	1,9	54	Kurtları	1	0,6
13	Bir Şey Anlatmıyor	1	0,6	55	Külü	1	0,6
14	Boğucu Renk	2	1,3	56	Lekeyi	1	0,6
15	Boşluğu	1	0,6	57	Mutfak	2	0,6
16	Bulanık	1	0,6	58	Mutluluk	1	0,6
17	Bulut	2	1,3	59	Mutsuzluğu	4	2,6
18	Ceketini	1	0,6	60	Negatifliği	1	0,6
19	Dağları	1	0,6	61	Öğretmeni	5	3,2
20	Derinlik	1	0,6	62	Pantolon	1	0,6
21	Dolapları	1	0,6	63	Parke Rengi	1	0,6
22	Duvarı	2	1,3	64	Parkalık	1	0,6
23	Duvarları	1	0,6	65	Rahatlık	3	1,9
24	Elbiseler	2	1,3	66	Resmiyeti	1	0,6
25	Elektronik Eşyaları	1	0,6	67	Saç Rengini	1	0,6
26	Endişe	1	0,6	68	Sade Bir Renk	1	0,6

27	Ev	1	0,6	69	Sadeliği	2	1,3
28	Gökyüzünü	1	0,6	70	Sarı	1	0,6
29	Gümüş	1	0,6	71	Sevdiğimi	2	1,3
30	Hayatımı	3	1,9	72	Sıkıcı Bir Renk	1	0,6
31	Hiçbir Şey	1	0,6	73	Sonsuzluk	4	2,6
32	Huzursuzluk	1	0,6	74	Tahtayı	1	0,6
33	Huzuru	2	1,3	75	Takım Elbise	2	1,3
34	Hüznünü	1	0,6	76	Taşı	2	1,3
35	İç Açıcı	1	0,6	77	Teknoloji	8	5,2
36	İlgi Çeken	1	0,6	78	Temizliği	3	1,9
37	İnsanı Kendine Çekme	1	0,6	79	Umutsuzluğu	2	1,3
38	İşi	1	0,6	80	Uzay Aracını	1	0,6
39	İyiliği	1	0,6	81	Üzüntüyü	1	0,6
40	Kaldırımları	2	1,3	82	Yağmuru	1	0,6
41	Kapalı Ortamı	1	0,6	83	Yolu	1	0,6
42	Karamsar	3	1,9				
Toplam						54	100

Öğrencilere, "Gri renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, ağırlık, akıllı tahtayı, anlatılacak bir şey yok, arabayı, arada kalmış, arkadaş, asaleti, ayakkabıyı, barışı, bateryi, belirsizliği, betonu, bir şey anlatmıyor, boğucu renk, boşluk, bulanık, bulut, ceketini, dağları, derinlik, dolapları, duvarı, duvarları, elbiseleri, elektronik eşyaları, endişe, ev, gökyüzü, gümüş, hayatımı, hiçbir şey, huzursuzluk, huzuru, hüznünü, iç açıcı, ilgi çeken, insanı kendine çekme, işi, iyiliği, kaldırımları, kapalı ortamı, karamsar, kararlılığı, kararsızlığı, kararsızlık, kardeş, karakter değişimi, katılığı, kıyafetleri, kirliliği, korku, korumayı, kötülüğü, kurtları, küllü, lekeyi, mutluluk, mutluluğu, mutsuzluğu, negatifliği, öğretmeni, pantolon, parke rengi, parkalık, rahatlık, resmiyeti, saç rengi, sade bir renk, sadeliği, sarı, sevdiğimi, sıkıcı bir renk, sonsuzluk, tahtayı, takım elbise, taşı, teknoloji, temizliği, umutsuzluğu, uzay aracını, üzüntüyü, yağmuru ve yolu ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 6. Öğrencilerin "Kahverengi rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Ağacın dokusu	22	14,3	35	Kötülük	2	1,3
2	Ahşapları	1	0,6	36	Kurak olması	1	0,6
3	Anlatılacak Bir şey yok	11	7,1	37	Kuşlar	1	0,6
4	Ayrılığı	1	0,6	38	Mangalları	1	0,6
5	Baba	2	1,3	39	Masa	2	1,3
6	Boğucu Renk	1	0,6	40	Mucizeyi	1	0,6
7	Boyalarımı	1	0,6	41	Mutluluğu	1	0,6
8	Çalışkanlığı	1	0,6	42	Mutluluğu	1	0,6
9	Çaresizlik	1	0,6	43	Mutluluk	1	0,6
10	Çatıyı	1	0,6	44	Mutsuzluğu	1	0,6

11	Çılgınlığı	1	0,6	45	Öğretmenimi	2	1,3
12	Çikolata	1	0,6	46	Ölüm	1	0,6
13	Dışlanmışlık	1	0,6	47	Savaş	1	0,6
14	Doğayı	5	3,2	48	Sessizliği	1	0,6
15	Dolap Rengi	1	0,6	49	Sevimsiz	1	0,6
16	Duvarı	1	0,6	50	Sevmediğimi	1	0,6
17	Düşünceli	1	0,6	51	Sıcacık	1	0,6
18	Ferahlığı	1	0,6	52	Sıkıcı bir renk	3	1,9
19	Geçmişi	3	1,9	53	Sonsuzluğu	3	1,9
20	Göz rengi	6	3,9	54	Şıklığı	1	0,6
21	Gücü	1	0,6	55	Tahtayı	3	1,9
22	Güzelliği	1	0,6	56	Temizlik	2	1,3
23	Hiçbir şey	1	0,6	57	Tercih edilen renk	1	0,6
24	Huzur	3	1,9	58	Teyzeler	1	0,6
25	Huzursuzluğu	1	0,6	59	Toprağı	2	1,3
26	Hüznünü	1	0,6	60	Toprağı	17	11
27	İki Yüzlüğü	1	0,6	61	Toprağın	2	1,3
28	İnsanlar	1	0,6	62	Toprak	2	1,3
29	İş	1	0,6	63	Toprak	1	0,6
30	İyimserliği	1	0,6	64	Umut	1	0,6
31	Kahveyi	9	5,8	65	Üzüntü	3	1,9
32	Karamsarlık	4	2,6	66	Var oluşu	1	0,6
33	Korku	1	0,6	67	Yalnızlığı	1	0,6
34	Kötü Şeyleri	1	0,6	36			
Toplam						154	100

Öğrencilere, "Kahverengin size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, ağacın dokusunu, ahşapları, anlatılacak bir şey yok, ayrılığı, babayı, boğucu renk, boyalarımı, çalışkanlığı, çaresizlik, çatıyı, çılgınlığı, çikolata, dışlanmışlık, doğayı, dolap rengi, duvarı, düşünceyi, ferahı, geçmişi, göz rengi, gücü, güzelliği, hiçbir şey, huzur, huzursuzluğu, hüznünü, iki yüzlülüğü, insanları, işi, iyimserliği, kahveyi, karamsarlık, korku, kötü şeyleri, kötülük, kurak olması, kuşlar, mangalları, masayı, mucizeyi, mutluluğu, öğretmenimi, ölümü, savaş, sessizliği, sevimsiz, sevmediğimi, sıcak, sıkıcı bir renk, sonsuzluğu, şıklığı, tahtayı, temizlik, tercih edilen renk, teyzeler, toprağı, umut, üzüntü, var oluş ve yalnızlığı ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 7. Öğrencilerin "Mavi rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Ailemi	1	0,6	20	Gülümseme	1	0,6
2	Anlatılacak bir şey yok	5	3,2	21	Güneşi	1	0,6
3	Annemi	1	0,6	22	Güven	1	0,6

4	Arkadaşlık	1	0,6	23	Güzelliği	2	1,3
5	Ayakkabımı	1	0,6	24	Havayı	2	1,3
6	Aydınlığı	2	1,3	25	Hayalimi	1	0,6
7	Azımliliği	1	0,6	26	Huzuru	24	15,6
8	Babamı	6	3,9	27	Hüzün'ü	1	0,6
9	Barışı	4	2,6	28	İç açıcı	1	0,6
10	Bulut	9	5,8	29	Mutluluğu	5	3,2
11	Denizi	12	7,8	30	Mutluluk	4	2,6
12	Doğayı	2	1,3	31	Özgürlük	3	1,9
13	Dünya	1	0,6	32	Rahatlığı	4	2,6
14	Erkek rengi	1	0,6	33	Sakinliği	1	0,6
15	Evi	1	0,6	34	Sonsuzluğu	3	1,9
16	Ferahı	2	1,3	35	Suyun Rengi	2	1,3
17	Formamı	1	0,6	36	Temizlik	2	1,3
18	Gökyüzün	2	27,3	37	Yağmuru	2	1,3
19	Gömlek	1	0,6				
Toplam					154	100	

Öğrencilere, "Mavi rengi size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, ailemi, anlatılacak bir şey yok, annemi, arkadaşı, ayakkabı, yalnızlığı, azımliliği, babamı, barışı, bulutu, denizi, doğayı, dünyayı, erkek rengi, evi, ferahı, formamı, gök yüzünü, gömlek, gülümseme, güneşi, güveni, güzelliği, havayı, hayalimi, huzuru, hüznü, iç açıcı, mutluluğu, mutluluk, özgürlük, rahatlık, sakinliği, sonsuzluğu, suyun rengi, temiz, ve yağmuru ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 8. Öğrencilerin "Yeşil rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Ablamı	1	0,6	24	İyiliği	1	0,6
2	Ağacı	14	9,1	25	Kardeşi	1	0,6
3	Ahengi	1	0,6	26	Kitaplığımı	1	0,6
4	Anlatılacak bir şey yok	1	0,6	27	Mutluluk	5	3,2
5	Anlamsızdır	1	0,6	28	Ormanı	5	3,2
6	Aşkı	1	0,6	29	Öğretmeni	2	1,3
7	Babamı	1	0,6	30	Öz güven	1	0,6
8	Bahçe	1	0,6	31	Rahatlık	2	1,3
9	Barışı	4	2,6	32	Ruhu canlandırıyor	1	0,6
10	Bitkileri	2	1,3	33	Sakinliği	1	0,6
11	Canlıları	1	0,6	34	Sevinci	2	1,3
12	Çevreyi	2	1,3	35	Sonsuzluğu	1	0,6
13	Çimenlik	15	9,7	36	Süper Kahramanı	1	0,6

14	Doğayı	43	27,9	37	Şaşkınlığı	1	0,6
15	Duvarı	1	0,6	38	Takımımın rengi	2	1,3
16	Ferahlığı	1	0,6	39	Tebeşir	1	0,6
17	Görkemliliği	1	0,6	40	Temizliği	4	2,6
18	Güzelliği	3	1,9	41	Uyumu	1	0,6
19	Hayal	1	0,6	42	Yaprağı	3	1,9
20	Heyecan verici	1	0,6	43	Yaşamayı	1	0,6
21	Huzuru	15	9,7	44	Yeryüzünü	2	1,3
22	İlgimi çekmiyor	1	0,6	45	Yeşilliği	2	1,3
23	İlkbaharı	1	0,6				
Toplam						154	100

Öğrencilere, "Yeşil renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, ablamı, ağacı, ahengi, anlatılacak bir şey yok, anlamsızdır, aşkı, babamı, bahçe, barışı, bitkileri, canlıları, çevreyi, çimenlik, doğayı, duvarı, ferahlığı, görkemliliği, güzelliği, hayal, heyecan verici, huzuru, ilgimi çekmiyor, ilk baharı, iyiliği, kardeşi, kitaplığımı, mutluluk, orman, öğretmeni, öz güveni, rahatlığı, ruhumuzu canlandırıyor, sakinliği, sevinci, sonsuzluğu, süper kahramanı, şaşkınlığı, takımımın rengi, tebeşir, temizliği, uyumu, yaprağı, yaşamayı, yeryüzünü ve yeşilliği ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 9. Öğrencilerin "Turuncu rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Acıyı	1	0,6	41	Kalemlik	1	0,6
2	Aile	1	0,6	42	Kardeş	1	0,6
3	Anlatılacak Bir şey yok	12	7,8	43	Kardeşi	1	0,6
4	Annem	1	0,6	44	Kardeşlik	2	1,3
5	Arkadaşlığı	3	1,9	45	Kazağımı	1	0,6
6	Asalet	2	1,3	46	Kınayı	1	0,6
7	Aşkı	1	0,6	47	Kızgın	1	0,6
8	Ateşi	5	3,2	48	Kitap rengi	2	1,3
9	Ayçiçeğini	1	0,6	49	Masayı	3	1,9
10	Aydınlık	2	1,3	50	Meyveleri	1	0,6
11	Barışı	1	0,6	51	Mutluluk	1	0,6
12	Basketbol topu	1	0,6	52	Nefreti	1	0,6
13	Baterimi	1	0,6	53	Of demeyi	1	0,6
14	Bilgiyi	1	0,6	54	Okumayı	1	0,6
15	Binaları	1	0,6	55	Öfkeyi	1	0,6
16	Boyayı	1	0,6	56	Öğretmenleri	1	0,6
17	Canlı renk	1	0,6	57	Önemsemeyi	1	0,6
18	Çerçeveyi	1	0,6	58	Pis bir renk	1	0,6

19	Çirkinliği	1	0,6	59	Portakalı	10	6,5
20	Dikkat Çekici	1	0,6	60	Rafları	1	0,6
21	Dostluk	1	0,6	61	Rahatlık	3	1,9
22	Eğlenceyi	1	0,6	62	Renktir	1	0,6
23	Elbiseyi	1	0,6	63	Saçmalığı	1	0,6
24	Enerji	1	0,6	64	Saflığın	1	0,6
25	Evleri	1	0,6	65	Sağlamlığı	1	0,6
26	Ferahlık	1	0,6	66	Sahil	1	0,6
27	Gökyüzünü	2	1,3	67	Saksıyı	1	0,6
28	Göz Kamaştırmayı	2	1,3	68	Sevgiyi	2	1,3
29	Güller	1	0,6	69	Sevinç	2	1,3
30	Gün Batımı	6	3,9	70	Sıcaklığı	1	0,6
31	Güneşi	25	16,2	71	Sonsuzluğu	3	1,9
32	Güveni	1	0,6	72	Şefkati	1	0,6
33	Güzelliği	2	1,3	73	Şirinliği	1	0,6
34	Hayatı	2	1,3	74	Tasarım	1	0,6
35	Heyecanı	1	0,6	75	Temizlik	2	1,3
36	Hiçbir şey	1	0,6	76	Tiksinmek	1	0,6
37	Huzuru	2	1,3	77	Turuncgilleri	1	0,6
38	Ilık bir renk	1	0,6	78	Üzüntüyü	1	0,6
39	İnsan	1	0,6	79	Yangın	1	0,6
40	Kalemi	3	1,9				
					Toplam	154	100

Öğrencilere, “*Turuncu renk size neyi hatırlatıyor?*” ifadesi sorulduğunda, acıyı, aileyi, anlatılacak bir şey yok, annem, arkadaşlığı, asalet, aşkı, ateşi, ay çiçeğini, aydınlık, barış, basket topu, baterimi, bilgiyi, binaları, boyayı, canlı renk, çerçeveyi, çirkinliği, dikkat çekici, dostluk, eğlenceyi, elbiseyi, enerjiyi, evleri, ferahlık, gökyüzü, göz kamaştırmayı, güller, gün batımı, güneşi, güveni, güzelliği, hayatı, heyecanı, hiç bir şey, huzuru, ılık bir renk, insan, kalemi, kalemlik, kardeş, kardeşi, kardeşlik, kazağımı, kınayı, kızgın, kitap rengi, masayı, meyveleri, mutluluk, nefreti, of demeyi, okumayı, öfkeyi, öğretmenleri, önemsemeyi, pis renk, portakalı, rafları, rahatlık, renktir, saçmalığı, saflığı, sağlamlığı, sahil, saksıyı, sevgiyi, sevinç, sıcaklığı, sonsuzluğu, şefkati, şirinliği, tasarım, temizlik, tiksinmek, turuncgilleri, üzüntüyü ve yangını ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 10: Öğrencilerin "Sarı rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Açlık	1	0,6	32	Hüzün'ü	1	0,6
2	Ağacı	1	0,6	33	Isı	1	0,6
3	Aileyi	1	0,6	34	Isıtıcı	1	0,6
4	Altın	1	0,6	35	İnatçılığı	1	0,6
5	Anlatılacak bir şey yok	3	1,9	36	Kardeşi	5	3,2
6	Anne	1	0,6	37	Kardeşliği	1	0,6
7	Ateşi	1	0,6	38	Kavgayı	1	0,6
8	Aydınlığı	6	3,9	39	Kötülüğü	1	0,6
9	Ayrılık	4	2,6	40	Kuruyan yaprakları	1	0,6
10	Barışı	2	1,3	41	Küçük Tartışma	1	0,6
11	Belirginliği	1	0,6	42	Mutluluk	5	3,2
12	Cana yakınlığı	1	0,6	43	Okul Arkadaşları	1	0,6
13	Canlılığı	1	0,6	44	Öğretmeni	1	0,6
14	Çayı	1	0,6	45	Papatyayı	1	0,6
15	Çiçek	2	1,3	46	Parlaklığı	1	0,6
16	Coşku	1	0,6	47	Rahatlığı	1	0,6
17	Çölü	1	0,6	48	Rahatlık	2	1,3
18	Doğayı	2	1,3	49	Rahatsız edici	1	0,6
19	Dostluğu	1	0,6	50	Sevdiğim renk	1	0,6
20	Durgunluk	1	0,6	51	Sevinci	1	0,6
21	Eşitlik	1	0,6	52	Sıcaklığı	2	1,3
22	Geleceği	1	0,6	53	Sıkıcılık	1	0,6
23	Gömleğimi	1	0,6	54	Sonbaharı	1	0,6
24	Gücü	1	0,6	55	Sonsuzluk	1	0,6
25	Güneşi	6	41,6	56	Şans	1	0,6
26	Güzelliği	2	1,3	57	Takımımı	2	1,3
27	Hayatı	1	0,6	58	Tatlılığı	1	0,6
28	Heyecanlı	1	0,6	59	Temizliği	1	0,6
29	Hiç Bitmeyecek	1	0,6	60	Uzayı	1	0,6
30	Huzuru	5	3,2	61	Yazın rengi	1	0,6
31				62	Zamanı	1	0,6
Toplam						154	100

Öğrencilere, "Sarı renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, açlık, ağacı, aileyi, altın, anlatılacak bir şey yok, anne, ateşi, karanlığı, ayrılık, barış, belirginliği, cana yakınlığı, canlılığı, çayı, çiçek, coşku, çölü, doğayı, dostluğu, durgunluk, eşitlik, geleceği, gömleğimi, gücü, güneşi, güzelliği, hayatı, heyecanlı, hiç bitmeyecek, huzuru, hüznünü, ısı, ısıtıcı, inatçılığı, kardeşi, kardeşliği, kavgayı, kötülüğü, kuruyan yaprakları, küçük tartışma, mutluluk, okul arkadaşları, öğretmeni, papatyayı, parlaklığı, rahatlığı, rahatlık, rahatsız edici,

sevdiğim renk, sevinç, sıkıcılık, sonbaharı, sonsuzluğu, şans, takımımı, tatlılığı, temizliği, uzayı, yazın rengi ve zamanı ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 11: Öğrencilerin "Pembe rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Metafor Sırası	Metafor Adı	F	(%)
1	Abla	2	1,3	32	Kalbi	2	1,3
2	Aile	1	0,6	33	Kalem	1	0,6
3	Anlatılacak bir şey yok	11	7,1	34	Karamsarlığı	1	0,6
4	Anneleri	5	3,2	35	Kardeşliği	2	1,3
5	Aşkı	3	1,9	36	Kızları	5	3,2
6	Ayakkabı	1	0,6	37	Kızların Oyuncağı	1	0,6
7	Barış	1	0,6	38	Kızların rengi	12	7,8
8	Bebekliği	2	1,3	39	Mutluluk	21	13,6
9	Bıkkınlık	1	0,6	40	Neşeyi	2	1,3
10	Bu rengi seviyorum	1	0,6	41	Oyuncağımı	1	0,6
11	Bulut	1	0,6	42	Özgürlük	1	0,6
12	Cıvıl cıvıl	1	0,6	43	Pamuk Şekerini	6	3,9
13	Çiçekleri	4	2,6	44	Rahatlığı	1	0,6
14	Çocukluğu	2	1,3	45	Safılık	2	1,3
15	Dizi	1	0,6	46	Sevdama	1	0,6
16	Dostluk	1	0,6	47	Sevgiyi	10	6,5
17	Duvar Kâğıdı	1	0,6	48	Sevimli	2	1,3
18	Duyguyu	1	0,6	49	Sevinci	3	1,9
19	Dürüstlüğü	1	0,6	50	Sevmediğim renk	1	0,6
20	Eğlenceli	1	0,6	51	Sevmeyi	1	0,6
21	Elbiseler	1	0,6	52	Süs eşyalarını	1	0,6
22	Gökkuşağını	1	0,6	53	Şefkati	2	1,3
23	Gönlümü	1	0,6	54	Şeker	1	0,6
24	Gurur	1	0,6	55	Şefkati	1	0,6
25	Gülmeyi	1	0,6	56	Şımarık kız	1	0,6
26	Gülü	3	1,9	57	Şirinlik	3	1,9
27	Hayal	3	1,9	58	Tatlılığı	4	2,6
28	Hiçbir şey	1	0,6	59	Telefonu	1	0,6
29	Huzuru	6	3,9	60	Toka	1	0,6
30	İçtenliği	1	0,6	61	Toplumu	1	0,6
31	Kadınları	1	0,6				
				Toplam		154	100

Öğrencilere, "Pembe renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, abla, aile, anlatılacak bir şey yok, anneleri, aşkı, ayakkabıyı, barış, bebeği, bıkkınlık, bu rengi seviyorum, bulut, cıvıl cıvıl, çiçekleri, çocukluğu, dizi, dostluk, duvar kağıdı, duygu, dürüstlüğü, eğlenceli, elbiseleri, gökkuşağını, gönlümü, gurur, gülmeyi, gülü, hayal, hiçbir şey, huzuru,

içtenliği, kadınları, kalbi, kalem, karamsarlığı, kardeşliği, kızları, kızların oyuncağı, kızların rengi, mutluluk, neşeyi, oyuncağımı, özgürlük, pamuk şekerini, rahatlığı, saflığı, sevdami, sevgiyi, sevimli, sevinci, sevdiğim renk, sevmeyi, süs eşyalarını, şefkati, şekeri, şımarık kız, şirinlik, tatlılık, telefonu, toka ve toplumu ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 12: Öğrencilerin "Kırmızı rengin size neyi hatırlatıyor." kavramına ilişkin görüşleri

Metafor				Metafor			
Sıra Sırası	Metafor Adı	F	(%)	Sıra Sırası	Metafor Adı	F	(%)
	Anlatılacak Bir şey				Kuzen		
1	yok	6	3,9	25		1	0,6
2	Annem	4	2,6	26	Laleleri	1	0,6
3	Aşkı	47	30,5	27	Mutluluğu	4	2,6
4	Ateşi	8	5,2	28	Mutsuzluk	1	0,6
5	Barışı	1	0,6	29	Odamı	1	0,6
6	Birlikteliği	1	0,6	30	Ölümü	4	2,6
7	Canlılığı	1	0,6	31	Rahatlığı	1	0,6
8	Cesurluğu	1	0,6	32	Risk	1	0,6
9	Çiçekleri	1	0,6	33	Rüzgârın yanaklara değmesi	1	0,6
10	Duvar Kâğıdını	1	0,6	34	Savaşı	2	1,3
11	Elmayı	2	1,3	35	Sevgiyi	7	4,5
12	Endişedir	1	0,6	36	Sevinç	1	0,6
13	Gömlek	1	0,6	37	Sevmeyi	1	0,6
14	Güç	1	0,6	38	Şeytanlığı	1	0,6
15	Gülü	4	2,6	39	Sıcaklığı	3	1,9
16	Güzelliği	3	1,9	40	Siniri	1	0,6
17	Heyecan	1	0,6	41	Sonsuzluğu	1	0,6
18	Huzuru	4	2,6	42	Takımımın rengi	2	1,3
19	Kalemi	1	0,6	43	Tatlılığı	1	0,6
20	Kanı	17	11	44	Telefonu	1	0,6
21	Kına gecesini	1	0,6	45	Temizlik	1	0,6
22	Kızgınlığı	3	1,9	46	Tutkuyu	1	0,6
23	Korku	1	0,6	47	Ürkütücü	1	0,6
24	Kötülük	3	1,9	48	Zarafet	1	0,6
Toplam						154	100

Öğrencilere, "Kırmızı renk size neyi hatırlatıyor?" ifadesi sorulduğunda, anlatılacak bir şey yok, annem, aşkı, ateşi, barışı, birlikteliği, canlılığı, cesurluğu, çiçekleri, duvar kağıdını, elmayı, endişedir, gömlek, güç, gülü, güzelliği, heyecan, huzur, kalemi, kanı, kına gecesini, kızgınlığı, korku, kötülük, kuzen, laleleri, mutluluğu, mutsuzluğu, odamı, ölümü, rahatlığı, riski, rüzgarın yanağıma değmesi, savaşı, sevgiyi, sevinç, sevmeyi, şeytanlığı, sıcaklığı, siniri, sonsuzluğu, takımımın rengi, tatlılığı, telefonu, temizlik, tutkuyu, ürkütücü ve zarafeti ifade ettikleri görülüp çok sayıda metafor kullanılmıştır.

Tablo 13: Öğrencilerin "Odanızın duvarında en fazla bulunmasını istediğiniz renk hangisi" ifadesine ait dağılımları

Renkler	F	%
Mavi	74	27,5
Beyaz	58	21,6
Kırmızı	32	11,9
Siyah	26	9,7
Sarı	22	8,2
Yeşil	19	7,1
Gri	17	6,3
Diğer renkler	21	7,8
Toplam	269	100

Öğrencilere odanızın duvarlarında en fazla bulunmasını istedikleri renk tercihleri sorulduğunda, mavi, beyaz, kırmızı, siyah, sarı, yeşil, gri ve diğerleri şeklinde olduğu belirlenmiştir. Burada kişi sayısının fazla çıkması birden fazla cevap verilmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 14: Öğrencilerin " Kıyafetlerinizde en çok tercih ettiğiniz renk nedir?" ifadesine ait dağılımları

Renkler	F	%
Siyah	82	33,3
Mavi	46	18,7
Beyaz	40	16,3
Kırmızı	20	8,1
Gri	19	7,7
Sarı	16	6,5
Yeşil	9	3,7
Diğer renkler	14	5,7
Toplam	246	100

Öğrencilerin, kıyafetlerinizde en çok tercih ettiğiniz renk nedir? sorusu sorulduğunda, siyah, mavi, beyaz, kırmızı, gri, sarı ve yeşil renk şeklinde olduğu saptanmıştır.

Tablo 15: Öğrencilerin "Teknolojik eşyasında daha çok hangi rengi tercih edersiniz." ifadesine ait dağılımları

Renkler	F	%
Beyaz	55	26,7
Siyah	54	26,2
Gri	45	21,8
Kırmızı	16	7,8
Mavi	13	6,3
Sarı	7	3,4
Yeşil	6	2,9
Diğer renkler	10	4,90
Toplam	206	100

Öğrencilerin teknolojik eşyasında daha çok hangi rengi tercih edersiniz ifadesi sonuçlarında ise beyaz, siyah, gri, kırmızı, mavi, sarı ve yeşil olarak saptanmıştır.

Tablo 16. Öğrencilerin "Dikkatinizi en çok çeken kitap kapağı rengi nasıldır?" ifadesine ait dağılımları

Renkler	F	%
Kırmızı	47	20,4
Mavi	43	18,7
Siyah	37	16,1
Yeşil	24	10,4
Sarı	23	10
Gri	21	9,1
Beyaz	21	9,1
Diğer renkler	14	6,1
Toplam	230	100

Öğrencilerin, dikkatinizi en çok çeken kitap kapağı rengi nasıldır? sorusuna verdikleri ifadelerde ise, kırmızı, mavi, siyah, yeşil, sarı gri ve beyaz olarak saptanmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma ile ortaokul öğrencilerin günlük hayatlarında renkleri nasıl algıladıklarına ilişkin görüşleri metaforlar aracılığıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu veriler doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Renk, insanların uzun yıllardır incelediği evrensel ve gizemli bir konudur. Renk, göz ve beyin koordinasyonu ile algıladığımız, beynimizdeki imgeler, anılar, bilgiler doğrultusunda canlandırdığımız kavramdır. Renk kimine sıradan bir anlam ifade ederken kimini başka dünyalara sürüklemektedir. Günümüzde renkler birçok alanda (reklam, psikoloji, mühendislik) incelemeye konu olmaktadır. Ancak yapılan araştırma sırasında, ortaokul öğrencilerin renk

kullanımı ve uyumları hakkında pek araştırma yapılmadığı göze çarpmıştır. Işığın varlığıyla oluşmaya başlayan renk olgusu, insan gözünde ve beyinde sırasıyla gerçekleşen birçok aşama ile zorlu bir süreçten geçip meydana gelmektedir. Kişiliği ve hisleri yansıtan renkler, doğrudan duygulara hitap etmekte ve bazı çağrışımlar uyandırmaktadır. Renklerin dünyasında, her bir rengin kendi içinde taşıdığı bir anlamı ve enerjisi vardır. Ancak, renklere atfedilen değerler ve renk tercihleri, kültürel ve ülkeler arası farklılıklar sergileyebildiğinden, oluşturulabilecek stratejilerde bu özel duruma özen gösterilmesinin gerekliliği söz konusudur. İnsan yaşamında büyük bir yer ve önem arz eden renkler, iletişim boyutunda bir görsel öğe olarak pek çok alanda etkisini hissettirmekte ve varlığını korumaktadır.

Yapılan çalışmada, ortaokul öğrencileri en fazla doğa, manzara ve insan resmi çizmeyi tercih ettikleri en fazla ise mavi ve siyah renkleri beğendikleri belirlenmiştir. En fazla beğendikleri renkleri ise huzur ve rahatlık olarak algıladıkları saptanmıştır. Bununla birlikte renklere yüklenen anlamlar sorulduğunda siyahı karamsarlık ve karanlık, beyazı, mutluluk ve saflık, kahverengini ağaç ve toprak, mavi rengi huzur ve deniz, yeşili doğa olarak algıladıkları belirlenmiştir. Bunun dışında turuncuyu güneş, sarıyı aydınlık, pembeyi mutluluk ve kız rengi, kırmızı rengi ise aşk ve kan rengi olarak algıladıkları belirlenmiştir. Psikolojik anlamda çocuğun bir anlatım biçimi olarak, renklerle kendisini ifadesi aile ve okul açısından önemli olduğu söylenebilir. Araştırma bulgularına dayanılarak, öğrenciler üzerindeki önemli etkisi ortaya konulan renk bilgisinin, öğrencilerin diğer derslerdeki başarısını, öğrendiklerinin kalıcılığını ve öğretilenleri daha çabuk kavramasını etkileyen bir konu olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda renk bilgisi konusunun, renk alanında uzman kişiler tarafından diğer branş öğretmenlerine hizmet içi eğitimde verilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Bilgi, H. (2018). <http://www.kisiselgelisimveolumlamalar.com/hayattan-alintilar/renklerin-gonderdigi-sinyaller-t94439.0.html>
- Botton, A.(2010). *Mutluluğun Mimarisi*, 4. Basım, Sel Yayıncılık, İstanbul
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Örnekleme Yöntemleri*. Erişim Tarihi: 09.03.2018, <http://w3.balikesir.edu.tr/~msackes/wp/wp-content/uploads/2012/03/BAY-Final-Konulari.pdf>
- Dalda, A. (2000). *Mimaride Renk Olgusu-Konut Cephelelerinde Renk Olgusu*, Yüksek Lisans Tezi, İzmir

- Karabulut Doğan, N. (2012). İlköğretim ve Ortaöęretim Öğrencilerinin Giyim Seçimlerini Etkileyen Faktörler, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Mesleki Resim-İř Eğitimi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- Manav, B. (2011). Hacimde Bir Tasarım Parametresi Olarak Renk, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat ve Tasarım Dergisi, 8, 93-102
- Ulaş, B. G. (2002). İç Mekân Renk Düzenlemeleri, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Atıf İçin/Please cite as: Turkut, A., ve Kazu, İ.Y. (2018). Ortaokul Öğrencilerinin Renkleri Kullanma Durumları (Colors Used by Secondary School Students). *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 18-38. <http://dergipark//academiadergi.com>